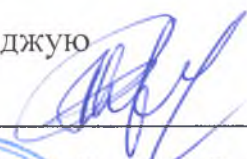

Міністерство освіти і науки України
Черкаський художньо-технічний фаховий коледж

Затверджую

Голова приймальної комісії
Серватинський М.М.

« 17 » березня 2021 р.

**Програма вступного іспиту з історії України для вступників,
які вступають до Черкаського художньо-технічного фахового
коледжу в 2021 р. на основі повної загальної середньої освіти**

Схвалено на засіданні приймальної
комісії ЧХТФК

« 17 » березня 2021 р.

Протокол № 4

Розглянуто на засіданні циклової
комісії суспільно-економічних та
гуманітарних дисциплін

« 17 » березня 2021 р.

Протокол № 8

Програма вступного іспиту з історії України / Розробник: Берестовий А.І. – Черкаський художньо-технічний коледж. – Черкаси, 2021. – 30 с.

Розробник: Берестовий А.І. – кандидат історичних наук, викладач вищої категорії циклової комісії суспільно-економічних та гуманітарних дисциплін ЧХТК.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного екзамену з історії України для абітурієнтів розроблено на основі чинних програм з історії України загальноосвітніх шкіл України: 6 клас – інтегрований курс всесвітньої історії та історії України (взято питання, які стосуються стародавньої історії України) та історії України 7 – 9 клас.

Програма охоплює курс історії України з найдавніших часів до кінця XIX ст., який відповідає хронологічно послідовній лінійній системі шкільної історичної освіти. Невід’ємною складовою навчальної програми з історії є *переліки*, зміст яких учні мають опрацювати, засвоїти та навчитися висловлювати свої судження щодо наведених понять, фактів, подій, явищ та історичних постатей:

- загальноісторичних та конкретно-історичних понять;
- опорних дат і фактів;
- історичних постатей;
- історично-культурних пам’яток.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. Що таке історія. Відлік часу в історії. Історичні джерела. Допоміжні історичні дисципліни.

Тема 1. ЖИТТЯ ЛЮДЕЙ ЗА ПЕРВІСНИХ ЧАСІВ

Виникнення людини. Залюднення Європи. Основні теорії походження людини. Поява пралюдей, їх розселення на території Європи, і зокрема України.

Освоєння давньою людиною теренів Європи. Зміни природних умов. Найвідоміші стоянки на території Європи, і зокрема України.

Поява людини сучасного типу.

«Людина розумна»: розселення, зовнішній вигляд. Життя та заняття.

Виникнення рільництва і скотарства. Криза мисливства. Перші землероби та скотарі. Формування суспільства і влади. Зародження ремесла. Найдавніші металурги. Розвиток громади. Первісні системи влади.

Перші землероби та скотарі на території України. Трипільська археологічна культура. Господарство, побут і духовне життя носіїв трипільської культури. Скотарі степу.

Культура та вірування людей за первісних часів. Поява знань, їх прикладний характер. Поява мистецтва та релігійних вірувань

Тема 2. ДАВНІ СЛОВ'ЯНИ ТА ЇХНІ СУСІДИ

Слов'яни напередодні Великого переселення народів. Історичні джерела з історії слов'ян. Прабатьківщина слов'ян. Суспільне, господарське життя і духовний світ давніх слов'ян. Сусіди давніх слов'ян.

Римський період грецьких міст-держав Північного Причорномор'я. Боспорське царство. Пізні скіфи на Дніпрі та в Криму. Сармати. Готи та гуни на теренах України.

Слов'яни під час Великого переселення народів. Напрямки розселення слов'ян. Зародження слов'янських народів, зокрема українського.

Тема 3. ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Слов'яни під час Великого переселення народів. Розселення племінних союзів східних слов'ян VIII–IX ст. на території сучасної України. Сусіди східнослов'янських племен. Етнічні й державотворчі процеси в період утворення Київської держави.

Походження назви «Русь». Князювання Аскольда. Правління Олега. Князь Ігор. Походи проти Візантії.

Княгиня Ольга, її реформи. Прихід Святослава до влади. Похід проти Хозарського каганату. Балканські походи.

Суспільний устрій Київської держави у IX–X ст. Склад та заняття населення. Життя людей у селі. Міста і міське життя.

Тема 4. КИЇВСЬКА ДЕРЖАВА НАПРИКІНЦІ

X – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XI ст.

Початок правління князя Володимира. Територіальне зростання Київської держави. Запровадження християнства як державної релігії. Внутрішня і зовнішня політика Володимира.

Міжусобна боротьба між синами Володимира Великого. Утвердження Ярослава в Києві. Розбудова Києва. «Руська правда». Церковне та культурно-освітнє життя. Відносини з іншими державами.

Політичний устрій. Основні верстви населення. Розвиток землеволодіння. Залежність селян і повинності. Розвиток сільського господарства, ремесел, торгівлі. Міста. Гроші.

Розвиток української мови та писемності. Школи. Усна народна творчість. Архітектура. Малярство. Музична творчість.

Тема 5. КИЇВСЬКА ДЕРЖАВА У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІ – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІІІ ст.

Київська держава за часів правління Ярославичів. Боротьба між Ярославичами за київський престол. Любецький з'їзд князів.

Посилення великокнязівської влади за Володимира Мономаха, його внутрішня і зовнішня політика. Правління Мстислава Володимировича. Роздробленість Русі.

Політичний і соціально-економічний розвиток Київського і Переяславського князівств середини ХІІ – першої половини ХІІІ ст.

Політичний і соціально-економічний розвиток Чернігівського князівства середини ХІІ – першої половини ХІІІ ст. «Слово о полку Ігоревім» – історичне джерело і літературна пам'ятка Давньої Русі.

Політичний і соціально-економічний розвиток Галицького і Волинського князівств. Піднесення Галицького князівства за Володимира та Ярослава Осмомисла.

Освіта. Наука. Усна народна творчість.

Книжні пам'ятки. Літописання. Архітектура та мистецтво. Історичне значення Київської держави.

Тема 6. ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА

Утворення Галицько-Волинської держави за Романа Мстиславича. Боротьба синів Романа Мстиславича за відродження Галицько-Волинської держави.

Перший похід монголів на Русь. Вторгнення хана Батия на українські землі. Утворення Золотої Орди.

Внутрішня та зовнішня політика князя Данила Романовича. Коронація Данила. Наступники Данила Романовича.

Правління короля Юрія І. Останні галицько-волинські князі. Боротьба Польщі, Угорщини та Литви за землі Галицько-Волинської держави в 40–80-ті роки ХІV ст. Волинь за правління Любарта.

Особливості розвитку культури Галицько-Волинської держави. Освіта. Літописання. Архітектура та образотворче мистецтво.

Історичне значення Галицько-Волинської держави.

**Тема 7. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА
ЛИТОВСЬКОГО ТА ІНШИХ ДЕРЖАВ
(ДРУГА ПОЛОВИНА XIV–XV ст.)**

Поширення влади польського короля на Галичину, а Великого князівства Литовського – на інші українські землі. Суспільно-політичний устрій Великого князівства Литовського. Кревська унія.

Політика великого князя литовського Вітовта щодо українських земель. Виступ литовсько-руської знаті на чолі з князем Свидригайлом. Відновлення та остаточна ліквідація Київського і Волинського удільних князівств.

Закарпаття під владою Угорщини. Буковина у складі Молдовського князівства. Завоювання Московською державою Чернігово-Сіверських земель.

Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Початок татарських походів на українські землі.

Соціальна структура суспільства. Панівні верстви населення, їхнє повсякденне життя. Князь В.-К. Острозький. Становище духівництва та церковні відносини.

Сільське господарство. Становище і повсякденне життя селянства. Зростання міст. Магдебурзьке право. Міське населення та його спосіб життя. Розвиток ремесел і торгівлі.

Особливості розвитку культури українських земель у другій половині XIV–XV ст. Освіта. Юрій із Дрогобича. Початок українського книговидання. Швайпольт Фіоль. Архітектура й містобудування.

Тема 8. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В XVI ст.

Соціальна структура українського суспільства та економічне життя. Князі, пани й дрібна шляхта. Становище непривілейованих груп населення. Виникнення українського козацтва.

Передумови Люблінської унії. Люблінський сейм 1569 р. Суспільно-політичні зміни в українських землях після Люблінської унії.

Реформаційні та контрреформаційні рухи в Україні. Православні братства. Львівська братська школа.

Становище церкви. Розвиток полемічної літератури. Церковні собори в Бересті 1596 р., утворення греко-католицької церкви.

Виникнення Запорізької Січі. Д. Вишневецький. Життя та побут козаків.

Військове мистецтво козацтва. Утворення реєстрового козацтва. Повстання 1591–1596 рр.

Умови розвитку культури. Розвиток української мови. Шкільництво. Острозька академія. Рукописна книга та книговидання.

Архітектура й містобудування. Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво.

Тема 9. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.

Зростання магнатського землеволодіння. Поширення фільварків. Розвиток товарного виробництва. Міста. Становище селян та міщан.

Вплив Берестейської унії на церковне життя в Україні. Становище церков.

Морські походи козаків. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний. Участь українського козацтва у Хотинській війні.

Козацько-польський збройний конфлікт 1625 р. Повстання Т. Федоровича, І. Сули-ми. Національно-визвольне повстання 1637—1638 рр.

Митрополит П. Могила. Шкільництво. Утворення Києво-Могилянської академії. Література. Книговидання.

Театр. Література. Музика. Архітектура та образотворче мистецтво.

Тема 10. ПОЧАТОК НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СЕРЕДИНИ XVII ст.

Передумови Національно-визвольної війни. Б. Хмельницький, його сподвижники.

Битви на Жовтих Водах, під Корсунем та Пилявцями. Визвольний похід українського війська в Галичину. Програма розбудови Української козацької держави.

Збаразько-Зборівська кампанія. Укладення Зборівської угоди. Берестецька битва. Білоцерківський мирний договір.

Утворення української козацької держави – Гетьманщини. Політичний та адміністративно-територіальний устрій. Фінансова система та судочинство. Українська армія. Зміни в соціально-економічному житті українського народу.

Молдовські походи Б. Хмельницького. Батозька битва. Жванецька облога. Внутрішньо- і зовнішньополітичне становище Гетьманщини наприкінці 1653 р.

Українські землі в системі міжнародних відносин. Місце Гетьманщини в міжнародних відносинах тогочасної Європи. Зовнішня політика Гетьманщини. Відносини між Українською державою і Московією.

Українсько-московська міждержавна угода 1654 р. Воєнні дії в 1654–1655 рр.

Тема 11. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В 60–80-ті роки XVII ст.

Віленське перемир'я. Зміна зовнішньополітичної орієнтації Б.Хмельницького. Дії українського війська в Польщі 1656—1657 рр. Б. Хмельницький — політик та дипломат. Становище в Гетьманщині після

смерті Б. Хмельницького. Гетьман І. Виговський, його зовнішня та внутрішня політика. Гадяцька угода 1658 р. Московсько-українська війна 1658—1659 рр.

Переяславський договір 1659 р. Чуднівська кампанія 1660 р. та укладення Слободищенської угоди. Боротьба за владу на Лівобережній Україні. Андрусівське перемир'я 1667р.

Гетьман П. Дорошенко, його боротьба за об'єднання України. Чигиринські походи турецько-татарського війська. Бахчисарайський мир. Занепад Правобережжя, його перехід під владу Польщі.

Адміністративно-територіальний устрій Лівобережної Гетьманщини. Органи влади. Заходи гетьманів щодо захисту державних інтересів Гетьманщини. Соціальний устрій.

Слобідська Україна в другій половині XVII ст. Заснування слобідських міст. Адміністративно-політичний та соціальний устрій.

Запорізька Січ у складі Гетьманщини. Участь запорожців у війнах проти Польщі, Османської імперії та Кримського ханства. Політика уряду Московії щодо Запорізької Січі.

Господарське, культурне та церковне життя в українських землях. Землеволодіння. Сільське господарство, ремесло, промисли, торгівля. Становище церкви.

Тема 12. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НАПРИКІНЦІ XVII – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVIII ст.

Гетьманщина наприкінці XVII – на початку XVIII ст. «Вічний мир». Перший Кримський похід. Обрання гетьманом І. Мазепи. Коломацькі статті 1687 р. Зовнішня та внутрішня політика гетьмана І. Мазепи.

Правобережна Україна наприкінці XVII – на початку XVIII ст. Відродження козацького устрою на Правобережній Україні. Повстання С. Палія.

Україна в подіях Північної війни. Українсько-шведський союз. Воєнно-політичні акції російського царя проти українців.

Полтавська битва. Гетьман І. Мазепа в історії України. К. Гордієнко.

Становище в Україні після Полтавської битви. Наступ царату на українську культуру. Заходи щодо економіки Гетьманщини. П. Орлик і його Конституція.

Гетьман І. Скоропадський. Діяльність Малоросійської колегії. П. Полуботок. Відновлення гетьманства. «Рішительні пункти». Гетьман Д. Апостол, його реформи. Діяльність «Правління гетьманського уряду».

Особливості розвитку культури. Освіта і друкарство. Києво-Могилянська академія. Розвиток літератури: поезія, богословські твори, літописна та історична проза. Графіка. Живопис. Музика. Театр. Архітектура. Скульптура.

Тема 13. **УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII ст.**

Гетьман К. Розумовський, його діяльність. Остаточна ліквідація гетьманства. Діяльність П. Рум'янцева в Лівобережній Україні. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація решток автономного устрою Гетьманщини.

Соціально-політичне та економічне становище в Правобережній Україні. Розгортання гайдамацького руху. Коліївщина. М. Залізняк. Зміни у політичному становищі правобережних земель.

Соціально-політичне та економічне становище в Галичині, на Буковині та Закарпатті. Опришківський рух. Поділи Речі Посполитої. Зміни у політичному становищі західноукраїнських земель.

Адміністративно-територіальний поділ та освоєння запорізьких земель Нової (Підпільненської) Січі. Ліквідація Запорізької Січі. П. Калнишевський. Доля запорожців після ліквідації Запорізької Січі. Заселення Південної України. Кримське ханство в XVIII ст. Приєднання Криму до Росії.

Особливості розвитку культури в другій половині XVIII ст. Освіта. Внесок Києво-Могилянської академії в культурно-освітній розвиток. Розвиток філософських ідей. Г. Сковорода. Природничі науки. Музика. Театр. Архітектура. Скульптура. Графіка. Живопис.

Тема 14. ФОРМУВАННЯ МОДЕРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ. ТЕОРІЯ ТА СУСПІЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.

Від етносу до нації; від Малоросії та Галицької Русі до України. «Українське питання» — проблема панівних націй. «Український проект».

Чим поняття «українська нація» відрізняється від понять «українська народність» або «український етнос». Які характеристики їх визначають. Староукраїнство і українство Нового часу. Історична пам'ять — найсуттєвіший чинник формування національної свідомості.

Значення фольклору та етнографії в дослідженні національних ознак українців. Пошук науково-історичних підвалин української окремішності. Початок академічного (наукового) етапу українського визвольного руху.

Російська панславістська, польська федеративна і українська слов'янофільська теорії.

Шляхи мобілізації української нації в умовах модернізаційних трансформацій суспільства. Ідея соборності українських земель. Релігійно-конфесійні проблеми в національному питанні.

Тема 15. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ТА АВСТРИЙСЬКОЇ ІМПЕРІЙ НАПРИКІНЦІ XVIII – У ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ XIX ст.

Українські землі у складі Російської імперії: адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ. Національне та соціальне становище українського населення. Проникнення буржуазних рис повсякденного життя у побут мешканців міста і села. Життя великих міст.

Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії: адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ. Політика австрійського уряду щодо українців. Національне та соціальне становище українського населення. Зміни у побуті, стилі та традиціях життя міста і села.

Вплив міжнародних відносин на розвиток українських земель в першій третині XIX ст. Україна в Російсько-турецькій війні 1806—1812 рр. та Російсько-французькій війні 1812 р. Азовське козацьке військо.

Початок національного відродження. Національна ідея в суспільно-політичному русі України. «Історія русів». Українська автономістська ідея. Новгород-Сіверський гурток. Українське культурне відродження на Слобожанщині.

Поширення ідей Просвітництва у Західній Україні. Пробудження національного життя. Українська національна ідея в середовищі греко-католицьких священників. «Руська трійця».

Масонство в Україні. Україна в програмних документах декабристів. Повстання Чернігівського полку. Польське повстання 1830—1831 рр. і Україна.

Тема 16. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЖИТТЯ НАРОДУ ТА УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ РУХ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

Сільське господарство.

Початок промислової революції. Формування фабрично-заводської промисловості. Міста. Розвиток внутрішньої торгівлі. Одеса. Місце України в зовнішній торгівлі Російської імперії.

Повсякденне життя. Соціально-економічне становище українського населення під владою Австрійської та Російської імперій і соціальні рухи. Форми й характер протесту козаків, селян та військових поселенців.

Селянські виступи під проводом У.Кармелюка. «Київська козаччина» 1855 р. Селянські виступи в Галичині, Буковині, Закарпатті.

Утворення Кирило-Мефодіївського братства. Програмні документи й громадсько-політична діяльність братчиків. Місце Т. Шевченка в українському національному відродженні. П. Куліш. М. Костомаров. Риси ментальнісних установок, що відрізняли українців від сусідніх національних спільнот: поляків і росіян.

Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях під час революції 1848–1849 рр. в Австрійській імперії. Зв'язки діячів українського руху Наддніпрянщини з лідерами чеського і південнослов'янського відродження. Утворення та діяльність Головної руської ради. Українське питання на Слов'янському з'їзді у Празі. Участь українців у виборах до австрійського парламенту.

Тема 17. КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ НАПРИКІНЦІ XVIII – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

Особливості розвитку культури. Капіталізація і її вплив на культуру. Освіта. Київський та Харківський університети. Гімназії. Рішельєвський та Ніжинський ліцеї. Наука. Видатні вчені.

Нова українська література і театр як відображення тенденцій суспільного розвитку. Т. Шевченко, І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, П. Гулак-Артемівський, Є.Гребінка.

Музика, образотворче мистецтво і архітектура в пошуках українського мистецького стилю.

Традиційно-побутова культура у селі та місті. Релігійне життя. Доля української жінки.

Тема 18. МОДЕРНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СЕРЕДИНІ – У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

Вплив аграрної реформи уряду Франца-Йосифа 1848 р. на розвиток економіки у західноукраїнських землях. Селянська реформа 1861 р. у

Наддніпрянській Україні. Зміни в сільському господарстві. Капіталізація. Ринкові відносини.

Поширення вільнонайманої праці. Розвиток промисловості. Особливості індустріалізації в Україні. Розвиток міст і сіл. Розширення внутрішнього ринку. Торгівля. Українські підприємці. Родини Яхненків і Смиренків.

Реформи адміністративно - політичного управління 60–70-х років XIX ст. у підросійській Україні. Зміни у соціальній структурі суспільства. Суперечливі процеси модернізації повсякденного життя. Початок трудової еміграції.

Тема 19. НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ. УКРАЇНОФІЛЬСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЦЬКИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ЕТАПИ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ

Зіткнення російської, польської, німецької і австрійської національних ідей на українських землях. Українське питання, його головні засади і принципи. Україна в геополітичних стратегіях Росії, Німеччини, Австро-Угорщини. Хлопомани і народовці.

Москвофільство і малоросійство.

Подвійна лояльність української еліти.

Український соціалізм. М. Драгоманов.

Націонал-демократична течія – галицькі народовці і київські старогромадівці. Ідея територіалізму – патріотизму землі та концепт «українська політична нація». Національний соціал-демократизм. Участь представників різних етносів в українському визвольному русі.

Тема 20. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ РУХ В УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст. КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст.

Початок громадівського руху наприкінці 50-х – у 60-х роках ХІХ ст. Київська та інші громади. Журнал «Основа». В. Антонович. Валуєвський циркуляр.

Основні течії суспільно-політичного руху в 50–60-х роках ХІХ ст. на західноукраїнських землях: москвофіли та народовці. Культурно-освітнє товариство «Просвіта». Польське повстання 1863–1864 рр. і Україна.

Відродження громадівського руху в 70–90-х роках. Громадівський рух. «Південно-Західний відділ Російського географічного товариства». «Київський телеграф». Емський указ. Російський громадсько-політичний рух народників в українських землях.

Діяльність галицьких народовців у другій половині 70-х – 90-ті роки ХІХ ст. Розгортання руху народовців на Буковині та в Закарпатті.

Радикальний рух у Галичині. «Новоерівська» політика народовців. О. Барвінський та О. Кониський. Утворення першої політичної партії в Україні (РУРП). І. Франко. Утворення УНДП та УСДП. Самостійницька позиція партій Західної України. Українці в Галицькому сеймі та Австрійському парламенті.

Українці-самостійники (М. Міхновський і Ю. Бачинський).

Особливості розвитку української культури. Освіта. Недільні школи в Наддніпрянській Україні. Вищі навчальні заклади. Новоросійський університет.

Наука. Наукові товариства. М. Грушевський.

Література. Драматургія. Архітектура та містобудування. Живопис. Музика. Музеї. Українські підприємці-благодійники. Родини Терещенків та Харитоненків.

Фольклор та декоративно-ужиткове мистецтво. Повсякденне життя: звичаї, традиції, побут. Зміни у житті українських жінок. Особливості релігійного життя.

Таблиця відповідності тестових балів оцінкам рівнів навчальних досягнень (за шкалою 1-12 балів) з історії України

Кількість балів	Оцінка за шкалою 1-12 балів
0 – 4	1
5 – 11	2
12 – 17	3
18 – 23	4
24 – 29	5
30 – 37	6
38 – 43	7
44 – 49	8
50 – 59	9
60 – 69	10
70 – 81	11
82 – 94	12

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Зміст роботи визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

Загальна кількість завдань роботи – 30.

На виконання роботи відведено 90 хвилин.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді. Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей.

Тест містить 23 завдання цієї форми (31-53), що будуть оцінені в 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Завдання на встановлення відповідності («логічні пари»). Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважається виконаним, якщо вступник встановив відповідність і зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Д) у таблиці бланка відповідей.

Тест містить 3 завдання цієї форми (№ 54-56), що будуть оцінені в 0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал – за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за будь-яку «логічну пару», якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), або відповіді на завдання не надано.

Завдання на встановлення правильної послідовності. Завдання складається з основи та переліку подій (явищ, фактів, процесів тощо), позначених буквами, які потрібно розташувати в правильній послідовності, де перша подія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4. Завдання вважається виконаним, якщо вступник зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Г) у таблиці бланка відповідей.

Тест містить 2 завдання такої форми (№ 57-58), кожне з яких оцінюється в 0, 1, 2 або 3 бали: 3 бали, якщо правильно вказано послідовність усіх подій; 2 бали, якщо вказано першу й останню події; 1 бал, якщо вказано або першу, або останню подію; 0 балів за будь-яку правильно вказану подію, якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо неправильно вказано першу й останню події, або відповіді на завдання не надано.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповідей. Завдання складається з основи та семи варіантів відповіді, позначених цифрами, серед яких лише три правильні. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і записав три відповіді (цифри) у бланку відповідей.

Тест містить 2 завдання цієї форми (№ 59-60). Кожне завдання оцінюється в 0, 1, 2 або 3 бали: 1 бал – за кожен правильно вказаний варіант відповіді (цифру) із трьох можливих; 0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді (цифри), або один варіант відповіді (цифра) вказано тричі, або відповіді на завдання не надано. Порядок написання цифр значення не має.

Максимальна кількість балів, що може набрати учасник тестування, правильно виконавши всі завдання тесту з історії України – 94.

Додаткові матеріали та обладнання під час виконання тесту не використовуються. Під час проведення тестів в аудиторії не можуть бути присутні сторонні особи, окрім екзаменатора та членів комісії.

Бланк відповідей

	А	Б	В	Г		А	Б	В	Г		А	Б	В	Г
31	☐	☐	☐	☐		39	☐	☐	☐		47	☐	☐	☐
32	☐	☐	☐	☐		40	☐	☐	☐		48	☐	☐	☐
33	☐	☐	☐	☐		41	☐	☐	☐		49	☐	☐	☐
34	☐	☐	☐	☐		42	☐	☐	☐		50	☐	☐	☐
35	☐	☐	☐	☐		43	☐	☐	☐		51	☐	☐	☐
36	☐	☐	☐	☐		44	☐	☐	☐		52	☐	☐	☐
37	☐	☐	☐	☐		45	☐	☐	☐		53	☐	☐	☐
38	☐	☐	☐	☐		46	☐	☐	☐					

	А	Б	В	Г	Д		А	Б	В	Г	Д
54 1	☐	☐	☐	☐	☐		55 1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐		2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐		3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐		4	☐	☐	☐	☐

	А	Б	В	Г	Д
56 1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

	А	Б	В	Г		А	Б	В	Г
57 1	☐	☐	☐	☐		58 1	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐		2	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐		3	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐		4	☐	☐	☐

59	☐	☐	☐	☐		60	☐	☐	☐
----	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--	----	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Рекомендована література

Історія України					
Основні підручники та навчальні посібники					
№ з/п	Назва підручника	Автор	Клас	Видавництво	Наказ МОН від
1.	Історія України (підручник)	Власов В.С.	7	Генеза	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
2.	Історія України (підручник)	Гупан Н.М., Смагін І.І., Пометун О.І.	7	ВД «Освіта»	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
3.	Історія України (підручник)	Смолій В.А., Степанков В.С.	7	Генеза	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
4.	Історія України (підручник)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	7	Ранок	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
5.	Історія України (підручник)	Гісем О.В.	7	Навчальна книга – Богдан	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
6.	Історія України (підручник)	Свідерський Ю.Ю., Романишин Н.Ю., Ладиченко Т.В.	7	Грамота	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
7.	Історія України (підручник)	Власов В.С.	8	Генеза	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
8.	Історія України (підручник)	Швидько Г.К., Чорнобай П.О.	8	Генеза	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
9.	Історія України (підручник)	Струкевич О.К.	8	Грамота	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
10.	Історія України (підручник)	Гупан Н.М., Смагін І.І., Пометун О.І.	8	Фоліо	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
11.	Історія України (підручник)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	8	Ранок	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
12.	Історія України (підручник)	Сорочанська Н.М., Гісем О.О.	8	Навчальна книга – Богдан	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
13.	Історія України (підручник)	Бурнейко І.О., Наумчук О.В., Крижанівська Н.Є., Штанько О.Ф.	8	Астон	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
14.	Історія України (підручник для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням історії)	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	8	Ранок	Наказ МОН від 10.05.2016 № 491
15.	Історія України (підручник)	Турченко Ф.Г., Мороко В.М.	9	Генеза	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
16.	Історія України (підручник)	Реєнт О.П., Малій О.В.	9	Генеза	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56

17.	Історія України (підручник)	Струкевич О.К.	9	Грамота	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
18.	Історія України (підручник)	Гупан Н. М., Смагін І. І.	7	Інститут педагогіки НАПН України	Лист ПТЗО від 17.10.2014 № 14.1/12- Г-1685
19.	Історія України. Всесвітня історія.	Власов В.С.	7	Літера-ЛТД	Лист ПТЗО від 26.06.2015 № 14.1/12- Г-808
Всесвітня історія					
Основні підручники та навчальні посібники					
20.	Всесвітня історія. Історія України (підручник)	Бандровський О.Г., Власов В.С.	6	Гене́за	Наказ МОН від 07.02.2014 № 123
21.	Всесвітня історія. Історія України (підручник)	Пометун О.І., Мороз П.В., Малієнко Ю.Б.	6	ВД «Освіта»	Наказ МОН від 07.02.2014 № 123

Зразок екзаменаційного завдання

Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття

Завдання 31–53 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

31. Якою цифрою на картосхемі позначено місцезнаходження історичної пам'ятки, зображеної на фото?

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

32. У 907 р., 911 р., 941 р., 944 р. відбулися походи київських князів на

- А Константинополь.
- Б Новгород.
- В Доростол.
- Г Булгар.

33. Повстання якого союзу племен проти влади Києва придушила княгиня Ольга?

- А древлян
- Б сіверян
- В уличів
- Г полян

34. Сутність роздробленості Київської держави полягала у
- А зміцненні самостійності удільних князівств.
 - Б появі інституту загальноруських князівських з'їздів.
 - В відсутності механізму спадкоємності влади великого князя.
 - Г занепаді віча – органу громадського та державного управління.
35. Терміни «ярлик» і «баскак» потрібно використовувати, характеризуючи наслідки походів на Русь
- А варягів.
 - Б хозарів.
 - В монголів.
 - Г печенігів.
36. Яким роком датується лист, уривок з якого процитовано:
«Великославному господарю королю Жигимонту Казимировичу буде честь і слава вівіки, що переміг недруга свого – великого князя Василя московського! А гетьману його вдатному, князю Костянтину Івановичу Острозькому, дай Боже здоров'я і щастя надалі ліпшее!..»?
- А 1223 р.
 - Б 1362 р.
 - В 1514 р.
 - Г 1621 р.

37. На фото зображено

- А Іллінську церкву в Суботіві.
 - Б церкву Зішестя Святого Духа в Потеличі.
 - В Покровську церкву-фортецю в Сутківцях.
 - Г Преображенську церкву у Великих Сорочинцях.
38. Масове поширення єзуїтських колегіумів на українських землях відбувалося після укладення
- А Люблінської унії (1569 р.).
 - Б Третього Литовського статуту (1588 р.).
 - В Куруківської угоди (1625 р.).
 - Г «Пунктів для заспокоєння руського народу» (1632 р.).

39. Десятиліття «Золотої спокою» – це період в історії Речі Посполитої, що тривав
- А від козацького повстання під проводом С. Наливайка до морських походів козаків на чолі з П. Сагайдачним на володіння Османської імперії.
 - Б від укладення польсько-литовської міждержавної Люблінської унії до початку польсько-турецької Хотинської війни.
 - В від придушення козацького повстання під проводом П. Бута, Я. Острянина, Д. Гуни до початку Національно-визвольної війни на чолі з Б. Хмельницьким.
 - Г від укладення польсько-московського Віленського перемир'я до укладення «Вічного миру» між Річчю Посполитою та Московським царством.

40. Результат якої битви забезпечив Б. Хмельницькому укладення династичного союзу з Молдавським князівством?

- А Пилявецької
- Б Зборівської
- В Берестецької
- Г Батозької

41. «Вони... приговорили та постановили мир на тринадцять років під корисними умовами для обох монархій; покривджено тільки козаків, оскільки постановлено в тих пактах, щоб низові запорозькі козаки лишались у послушенстві обох монархій...», – так Самійло Величко охарактеризував

- А «Вічний мир».
- Б Гадяцькі пункти.
- В Зборівський договір.
- Г Андрусівське перемир'я.

42. Укажіть портрет гетьмана, який у боротьбі за єдність козацької держави визнав протекторат Османської імперії над Гетьманщиною.

А

Б

В

Г

43. Повстання під проводом С. Палія (1702–1704 рр.) спричинено
- А руйнуванням російськими військами Чортомлицької Січі.
 - Б поразками Московського царства на початку Північної війни.
 - В ліквідацією польським сеймом козацького устрою на Правобережній Україні.
 - Г переходом гетьмана І. Мазепи та запорожців на бік шведського короля.

44. Задунайську Січ було створено на землях, підвладних
- А Речі Посполитій.
 - Б Австрійській імперії.
 - В Російській імперії.
 - Г Османській імперії.

45. З іменами діячів, портрети яких зображено, пов'язують створення та діяльність

- А Південного товариства декабристів.
 - Б Кирило-Мефодіївського братства.
 - В Головної руської ради.
 - Г «Руської трійці».
46. У якому регіоні під впливом «весни народів» активізувався український національний рух?
- А Слобожанщині
 - Б Західній Волині
 - В Східній Галичині
 - Г Запорозжжі
47. Якого віросповідання дотримувалася переважна більшість українського населення Галичини в XIX ст.?
- А православного
 - Б римо-католицького
 - В протестантського
 - Г греко-католицького
48. Ідейний і художній рух у культурі кінця XVIII – першої половини XIX ст., в основі якого – духовне життя людини, воля творчої особистості, інтерес до національної культури та фольклору, ідеалізація минулого, – це
- А «реалізм».
 - Б «романтизм».
 - В «класицизм».
 - Г «модернізм».

49. Інтенсивне використання Російською імперією матеріальних і людських ресурсів України впродовж 1853–1856 рр. зумовлено перш за все потребою
- А ліквідації антикріпосницьких заворушень селян.
 - Б запобігання поширенню європейської «весни народів».
 - В придушення польського національно-визвольного повстання.
 - Г ведення бойових дій під час Кримської війни.
50. Перші залізниці в Наддніпрянській Україні з'єднували
- А чорноморські порти з основними районами виробництва товарного хліба.
 - Б адміністративні центри губерній зі столицею Санкт-Петербургом.
 - В Донецький вугільний басейн з економічними центрами Росії та Польщі.
 - Г Київ зі столицями західноєвропейських держав.
51. Який діяч так пояснював мотиви свого вчинку:
«Тільки ж в теперішній час мені нема іншого виходу, як закордонне видання українського часопису, – бо троїсте ярмо: порядків царства Російського та Австро-Угорського над нашою країною, котре не дає їй волі політичної, господарської й освітньої, неволить слово й печать українську настільки, що прихильникам волі народу українського... не можна просто й відверто висловлювати в себе вдома свої думки...»?
- А М. Костомаров
 - Б Б. Грінченко
 - В В. Антонович
 - Г М. Драгоманов
52. Що було одним із проявів аграрного перенаселення західноукраїнських земель у другій половині ХІХ ст.?
- А поширення хутірського господарства
 - Б становлення кооперативного руху
 - В формування прошарку куркулів
 - Г масова трудова еміграція
53. Хто з митців у листі так описав свою роботу над однією з картин:
«Я зовсім ненароком відвернув полотно і не втерпів, узявся за палітру, і ось тижнів два без віддиху живу з ними, не можу розлучитися – веселий народ! Недарма про них Гоголь писав, усе це правда! Чортячий народ! Ніхто в цілیم світі не відчував так глибоко Свободи, Рівності й Братерства. Усе Запорожжя лишалось вільним, нікому не підкорилося...»?
- А І. Рєпін
 - Б І. Труш
 - В М. Пимоненко
 - Г В. Тропінін

У завданнях 54–56 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Установіть відповідність між уривком з історичного джерела та його назвою.

1 <i>«Костянтин з матір'ю своєю, Єленою, хрест із Єрусалима приніс... Ти ж із своєю бабусею, Ольгою, принесли хрест від нового Єрусалима – Костянтинограда, по всій землі своїй розставивши, утвердили віру християнську...»</i>	А «Руська правда»	Б «Повчання дітям...»	В «Слово про Закон і Благодать»
2 <i>«Якщо вдарить мечем не на смерть, то має заплатити 3 гривні продажі, а потерпілому – гривню за рану, як лікувальне. Коли ж уб'є на смерть, то платити віру...»</i>	Г «Повість минулих літ»	Д «Слово о полку Ігоревім»	
3 <i>«Й ті ж слов'яни, прийшовши, сіли по Дніпру і назвалися полянами, а інші – деревлянами, бо осіли в лісах... Другі ж сіли на Десні, і по Сейму, і по Сулі і називалися сіверянами...»</i>			
4 <i>«А найголовніше – убогих не забувайте, а скільки можете, по змозі годуйте і подайте милостиню сироті, і вдовицю оправдуйте самі, не давайте сильним погубити людину...»</i>			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. Установіть відповідність між подією другої половини XVI – першої половини XVII ст. та її наслідком для українських земель.

1 утворення Речі Посполитої	А реформування православної церкви
2 укладення Берестейської унії	Б масове показачення селянства
3 заснування перших православних братств у Львові	В поширення фільварків
4 обрання П. Могили Київським митрополитом	Г започаткування книгодрукування
	Д розкол православної церкви

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. З'ясуйте, у якому році відбулася подія.

1	1833 р.	А	створення Наукового товариства ім. Т. Шевченка
2	1848 р.	Б	створення у Львові товариства «Просвіта»
3	1868 р.	В	видання першої української газети «Зоря Галицька»
4	1892 р.	Г	заснування гуртка «Руська трійця»
		Д	створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 57 і 58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть послідовність історичних процесів Стародавньої історії України.

А	панування сарматів у Причорноморських степах
Б	Велике розселення слов'ян
В	початок грецької колонізації Північного Причорномор'я
Г	розселення племен трипільської культури на території України

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

58. Установіть послідовність подій, описаних в уривках з історичних джерел.

- А «...Гетьман Орлик пішов за королем у Швецію, де мав привілеї “шефа союзної армії” і де знайшов разом зі своєю родиною підтримку навіть після смерті короля...»
- Б «Спочатку запанувала коротка тиша, але згодом почулися голоси, що хочуть вибрати Мазепу. Це скоро поширилося, і всі почали кричати, що хочуть Мазепу на гетьмана...»
- В «А запорожці, як злії оси, не боячись нічого, з одними киями і ножаками лізуть і б'ють Сомкову старшину. Вирвали в Сомка бунчук і переламали надвоє, одняли й булаву, володарем якої став Брюховецький...»
- Г «Я йшов, щоб звільнити з облоги пана Гуляницького, неспішно, чекаючи хана, і тільки той прибув, ми поквалилися, і ставши біля Соснівської переправи, застали там п'ятнадцять тисяч московитів... вони почали тікати, а ми... гнати їх аж до Конотопа...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 59 і 60 мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А!*
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

59. Що в історії Київської держави (Русі-України) пов'язано з діяльністю Володимира Великого?

- 1 укладення «Руської правди»
- 2 будівництво Михайлівського Золотоверхого собору
- 3 запровадження християнства як державної релігії
- 4 обрання Іларіона митрополитом Київським
- 5 будівництво Десятинної церкви
- 6 уведення в грошовий обіг власних карбованих золотих і срібних монет
- 7 заснування Печерського монастиря

60. Що передбачала «Ординація Війська Запорозького, що перебуває на службі Речі Посполитої...» (1638 р.)?

- 1 скасування виборності козацької старшини
- 2 обмеження козацької території Київським, Чернігівським і Брацлавським воеводствами
- 3 дозвіл на перехід селян і міщан до козацького стану
- 4 обмеження реєстру козаків шістьма тисячами осіб
- 5 передання гетьманові всієї повноти влади над реєстровцями
- 6 установа «на вічні часи» всіх прав і привілеїв реєстровців
- 7 ліквідацію козацького судочинства